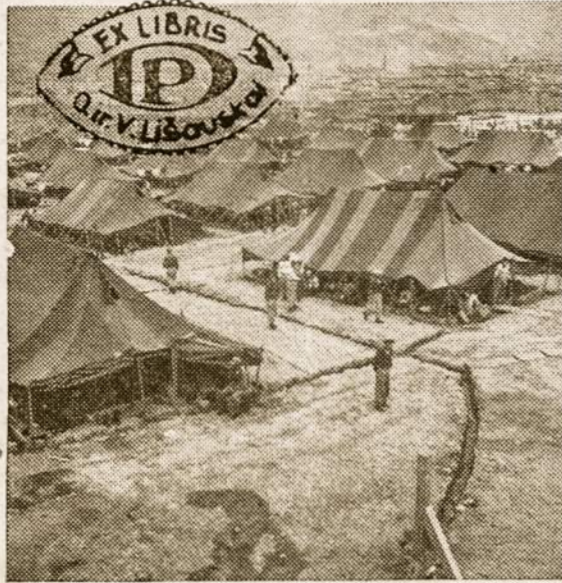

LAIKAS

"EL TIEMPO"
SEMANARIO LITUANO
Mendoza 2280
Avellaneda, Bs. Aires
1951. VII. 21
IV M. * Nr. 49

Paimtiems į nelaisvę komunistų kariams Korėjoje sąjungininkai įsteigė palapinių miestą, kuriame gyvena 150.000 belaisvių. Ši belaisvių stovykla turi didžiausią pasaulio ligoninę su 10 tūkstančių lovų.

MOTIN OBRERO EN LITUANIA

Reproducimos recientes noticias llegadas a Estados Unidos y publicadas por diarios de todo el mundo sobre descontento de los obreros en los países Bálticos. Las noticias hablan por sí mismas y no precisan comentarios.

Washington (U. P.) — Funcionarios del Departamento de Estado informan que se ha producido un serio motín de trabajadores en la ciudad lituana de Vilna, ocupada por los soviéticos. He aquí la comunicación llegada al Departamento de Estado:

Se libró una batalla campal entre 200 trabajadores de una fábrica de equipos militares y miembros de la MDV (policía secreta rusa). El choque fué precipitado, según se dice, por las órdenes dadas al personal de que trabajara mayor cantidad de horas. Debían producir más botines para el ejército soviético, pero sin que aumentase la paga.

Cuando los trabajadores protestaron, diez de ellos fueron denunciados por agentes comunistas colocados dentro del establecimiento. Sobrevino una pelea entre trabajadores y policías soviéticos. Finalmente la milicia sofocó el levantamiento.

Durante la refriega, los trabajadores consiguieron prender fuego a un depósito de cueros de la fábrica y dañar una cantidad de valiosas máquinas.

Los funcionarios del Departamento de Estado dijeron que ésta fué, al parecer,

la perturbación obrera más grande ocurrida desde la ocupación de Lituania por los soviéticos. El total de víctimas serían 40 trabajadores nativos muertos o heridos y varios policías soviéticos heridos.

Asimismo el Departamento de Estado recibió información de que los comunistas tropiezan con dificultades en otros dos Estados bálticos — Estonia y Letonia — pero que no se han producido sucesos de violencia, excepto en Estonia, donde se habría producido "un brote nacionalista". Se expresa que los comunistas no han podido encontrar estonios de confianza para los pueblos bálticos, por lo cual traen persona especial de Rusia. En Letonia, los comunistas estarían "deportando a gran número de agricultores especializados letones hacia la región de Bernal, en Siberia occidental". Una información decía:

Estos trabajadores especializados participarían en la formación de nuevos centros agrícolas en la zona. Los centros serán ampliados sucesivamente, mediante la importación de trabajadores esclavos de otros países satélites.

Las noticias sobre descontento en los países del Báltico fueron difundidas por el Departamento de Estado luego de haberse recibido repetidos informes coincidentes con el malestar entre los trabajadores de los países sometidos como otros de Europa oriental, a la influencia del régimen soviético abiertamente.

Nori taikos - ruoškis karui

PALIAUBŲ DERYBOS KOREJOJE

Liepos 8 d. prasidėjo karo paliaubų derybos tarp sąjungininkų ir komunistų karininkų Korėjoje, Kaesong mieste. Iš karto pasirodė komunistų nenuosirdumas. Buvo sutarta derėtis neutraliam mieste, o aliantų delegaciją pasitiko visur ginkluoti komunistų sargybiniai. Pekino radijas atvirai skelbė, kad aliantai atvyko pas juos prašyti taikos. Amerikiečiai užsigavo. Jų delegacijos vadas, vykdamas į Kaesong derybų testį, pasiėmė su savim 20 laikraštinių. Kai komunistų kariai juos sulaukė ir nesutiko įsileisti į "neutralų" miestą, amerikiečių delegacijos vadas viceadmirolas Joy liepos 12 d. nutraukė derybas. Vyriausiasis sąjungininkų karo vadas gen. M. Ridgway pareikalavo, kad komunistai atitrauktų savo kariuomenę 9 km nuo Kaesong miesto ir kad vakarų žurnalistams būtų leista laisvai judėti neutralioje derybų zonoje. Po trijų dienų delsimo komunistai pagaliau sutiko su aliantų sąlygomis, ir derybos buvo atnaujintos. Komunistai reikalauja trijų dalykų: 1. Tuojuo nutraukti karo veiksmus, 2. grįžti prie 38 paralelės ir 3. iš Korėjos išgabenti visų svetimų tautų kariuomenes. Aliantų delegacija sutinka su pirmuoju reikalavimu, bet atmets antrąjį ir

trečiąjį. Jie pareiškė, kad Jungtinių Tautų kariuomenė neužleis užimtų sričių į šiaurę nuo 38 paralelės ir kad svetimų tautų kariuomenių atitraukimas iš Korėjos esąs politinis dalykas, išeinąs iš karo paliaubų derybų kompetencijos. Nors tuo tarpu derybos vyksta slaptai, tačiau manoma, kad dėl pirmojo ir antrojo punkto jau susitarta, tačiau nesusitarta dėl trečiojo.

Šių derybų metu komunistai jau suspėjo atgabenti į Korėjos frontą 27 naujas dvizijas ir laiko paruošę 720.000 karių naujam masiniam puolimui, jeigu derybos nepavyktų. Norėdami užbėgti komunistų užmačioms už akių, sąjungininkai visu frontu pradėjo ribotą puolimą, kuriam vadovauja pats gen. M. Ridgway ir gen. Van Fleet. Jungtinių Tautų karo laivai ir lėktuvai nuolat bombarduoja komunistų pozicijas ir susisiekimo kelius.

Taikos derybomis Korėjoje komunistai neturi ko pralošti. Priešingai, jie gali sulėtinti lengvatišką vakariečių apsiginklavimą, savo nuolatiniams bruzdėjimais pristi žymias sąjungininkų jėgas prie 38 paralelės ir susirausti naudingesnių bei "minkštesnių" vietų naujiems laimėjimams.

ŽIBALO DERYBOS IRANE

Tuo tarpu 2.500 anglų, dirbančių Irano žibalo fabrikuose, padėtis pasidarė nebepakenčiama. Gelbėdamas padėtį, JAV prez. H. Truman į Teheraną pasiuntė savo specialų patarėją Averell Harriman. Komunistai jį pasitiko smarkiomis riaušėmis, kurių metu žuvo keliolika žmonių ir turėjo būti įvestas karo stovis. Po keleto dienų nevaisingų derybų A. Harriman pagaliau turėjo prisipažinti, kad jo pastangos buvo veltui. Persai nenori priimti tarptautinio Haagos tribunolo sprendimo ir yra pasiryžę be atodairos įgyvendinti naftos nacionalizavimo įstatymą. Jeigu šios derybos tuo ir baigsis, tai konfliktas netrukus sprogs. Be anglų ir amerikiečių negalėdami parduoti naftos, iranėčiai patektų į ekonominę krizę ir krašte galėtų kilti suirutė. Tuo atveju, pagal 1921 m. sutartį, sovietų kariuomenė galėtų okupuoti šiaurinį, o anglai pietinį Iraną. Bet tai labai pavojingas žaidimas.

BAZIŲ DERYBOS ISPANIJOJE

Nežiūrint visų taikos derybų, atsakingieji vakarų politikai ruošiasi karui, nes neabejoja, kad kas beįvyktų, vistiek komunistų galutinai tikslai lieka nepasiekė: viso pasaulio užkariavimas. Visiems pasidarė aišku, kad demokratinis vakarų pasaulis negali gyventi ša-

lia komunistiškosios tiranijos: vienas arba kitas turi žlugti. Todėl suprantamas amerikiečių noras pagaliau užkšti paskutinę vakarų Europos gynybos spragą — Ispaniją. Liepos 19 d. JAV admiralas Sherman baigė slaptus pasitarimus su Franco vyriausybe dėl JAV laivyno ir aviacijos bazių Ispanijos teritorijoje. Nors anglai ir prancūzai greitai atsisako derėtis su Franco, tačiau atrodo, kad amerikiečiai yra pasiryžę pagaliau veikti ir užsitikrinti taip svarbų Pirenėjų užnugarį, kurio sutartinai reikalauja visi karo vadai. Numatomos įsteigti bazės su didelėmis ginklų ir maisto atsargomis Balearų salose, Alžyre, Madride, Barcelonoje, Sevilijoje, Kadize ir kitose Ispanijos strateginėse vietovėse.

Taip pat skubiai stiprinamos ir Jugoslavijos pozicijos. Sąjungininkų ginklai ir maisto produktai pradėjo plaukti į Jugoslaviją, kurios pasieniuose sukongcentruotos rusų satelitų karo pajėgos jau pradėjo iškoti priekabių įvairiais pasienio konfliktais.

Korėja, Iranas ir Jugoslavija dabar yra politikų dėmesio centrai. Kiekvienoje iš šių šalių gali staiga įsiziėbti trečiasis pasaulio karas.

TRUMPAI

● Siegfried Guenther, Vokietijos Heinkel lėktuvų fabriko braižinių skyriaus direktorius tarp 1929 ir 1945 m., Rusijos Kaliningo lėktuvų fabrikuose dirba braižybos skyriuje. Jo suplanuoti naujais sovietų spausiniais lėktuvai yra greitesni už vakariečių. Taip pareiškė pats prof. Ernest Heinkel Vakarų Vokietijos žurnale "Die Welt". Amerikiečiai 1946 m. atmetė inž. Guentherio pasiūlymą pereiti į jų lėktuvų pramonę.

● Kanada gaminasi pirmuosius keturis karo laivus, pritaikintus atlaikyti atominį bombardavimą.

● Sinkiang provincijoje, Kinijoje, statomi milžiniški atominiai fabrikai, kuriems vadovauja iš D. Britanijos pagėges prof. Bruno Pontecorvo. Gegužės 27 ir sekančiomis dienomis toje srityje įvyko keletas labai įtartinų sproginų, kurie oficialiai buvo išaiškinti kaip vulkanų išsiveržimas.

● JAV-bėse išsiliejusi Missouri upė apėmė plačias apylinkes. Kansas mieste vanduo daug kur pasiekė antrą aukštą. Padaryta daugiau kaip milijardas dolerių nuostolių.

● Liepos 16 d. Belgijos karalius Leopoldas III galutinai atsisakė sosto. Naujo belgijos karalium liepos 17 d. tapo jo sūnus Baudouin I.

● Šiaurės Atlanto Paktui priklausiančios valstybės viena po kitos atšaukia karo stovį su Vakarų Vokietija.

Lietuvos išlaisvinimas artėja

VT Užs. Reikalų Tarnybos Valdytojas prof. J. Brazaitis aktualiaisiais mūsų politikos klausimais.

—Išeinant iš tarptautinės padėties, ar prie Lietuvos išlaisvinimo artėjimą ar tolstant?

—Lietuvos išlaisvinimą VLIKas visados grindė dviem prielaidom: konflikto tarp Rytų ir Vakarų galimybe, o iš antros pusės pačių lietuvių tinkamu įsijungimu į įvykių raidą. Jūsų klausimas reikštų, ar dabartiniai Rytų - Vakarų santykiai eina į tokį konfliktą. Kad konfliktas jau yra, įrodinėti netenka. Tikėtinai, kad jis atslūgtų ir išsisklaidytų, nėra pagrindo. Jis negali išsisklaidyti, nes Vakarų ir Rytų interesai nėra suderinami; nes tatau daugumas Vakaruose jau yra supratę; nes neįtikima, kad Vakarai galėtų atsisąžadėti nuo savo pagrindinio intereso — laisvės ir demokratijos, lygiai kaip ir sovietai vargiai sutiks atsisąžadėti savo intereso — agresijos prieš vakarus, kad laimėtų pasaulį. Sovietų rafinuoti politiniai manevrai (tokie kaip dabar Korėjos karo baigimo pasiūlymas!) gali sulėtinti konflikto tempą, nes yra dar norinčių sovietais tikėti, ypačiai Europoje, bet priversti tikėti, kad vakarinės demokratijos gali sugyventi taikingai su bolševikiniu imperikalizmu — jau nebeįmanoma. Raudonųjų dekanų ar naiviai politikuojančių mokslinių garsenybių pasitikėjimas jau sugriuvo. Tačiau dabartinis konfliktas gali baigtis karine atomazga — tokia išėitis daugeli vakariečių tikrai gąsdina ir verčia delsiti. Suprantama, kad jie karo nenori ir jeigu ginkluojasi, tai tam, kad tebesitiki, jog Vakarų apsiginklavimas atbaidys sovietus nuo agresijos. Viešoji opinija tebegyvena defenzyvine nuotaika ir noru apsaugoti nuo agresijos laisvuosius kraštus. Ofenzyvinės dvasios ir noro išlaisvinti pavergtuosius — dar trūksta. Tai galėtų būti tik ateities dalykas. Reikia tikėti kad ta ateitis nebus tolima, kada Vakarų apsiginklavimas įgalins juos paprašyti sovietus aiškaus atsakymo: ar jie atsisako nuo savo agresijos ir jos padarinių. Čia bus vieta ir Lietuvos bei kitų pavergtųjų kraštų problemai, kuri iš esmės yra visos Europos, jei ne viso pasaulio, problemos dalis. Šitokia galimybė ir įprasmina visas pavergtųjų išsilaisvinimo pastangas ir vilstis.

—Kaip suprantate lietuvių įsijungimą į šios lietuviškos ir sykiu europinės problemos sprendimą?
—Lietuviai jau seniai yra įsijungę. Nebūtume sau ir kitiems nuosirdūs, jeigu mėgintume nutylėti, kad kovoje prieš bolševizmą lietuviai reikėsi aktyviai, kai dar Vakarų demokratijos buvo sovietų sąjungininkai ir darė sutartis, kurias dabar tų demokratijų viešosios opinijos organai vadina nusikalstamais darbais ir ieško atsakingųjų. Ir dabar lietuviai yra aktyviai įsijungę ten, tėvynėje. Pasyvioji ir aktyvioji rezistencija liudija, kad tauta, syki būvusi laisva, negalės niekuomet susigyventi su bolševizmu ir kad jos žmonės greičiau pasireizka mirtį, bet ne vergiją. Mes, tautos dalis, atsidūrusi vakaruose, skelbdami

apie anuos tėvynėje likusių pergyvenimus ir žygius, atidarome akis laisviejiems ir demaskuojame tuos svaigulinius išvaizdavimus apie bolševizmą. Mūsų tautos kančios ir herojiški žygiai rašo jiems prieš akis naujų laikų išpėjamuosius Mane-Tekel-Fares...

—Kokie VLIKo santykiai su vakarų demokratijomis, kurios turės lemti Rytų ir Vakarų santykius?

—Jie plečiasi ir gerėja. Anksčiau VLIKo santykiai ribojosi didžiomis aliantinėmis vakarų demokratijomis: JAV, Britanija, Prancūzija. Vykdamas šiuo metu VLIKo užsienio veiklos planą, šiandien šie ar tokie faktiniai ryšiai yra sumegzti jau ir su Vokietija, Danija, Norvegija, Švedija, Ispanija, Portugalija, Belgija. Mintis pasiūsti į tuos kraštus specialius delegatus pasirodė vaisinga. (Pabaiga sek. nr.)

Ar Jau Užsimokėjai "LAIKO" Prenumeratą?

Mes Dantimis Įsikandę Laikomis Tėvų Žemės

Sveikiname jus, laikinai netekusius tėvynės, Lietuvos. Pasveikinimui tiesiame rankas. Jos kruvinos, kaip ir mes patys. Nesibijokite susiteršti. Tai mūsų pačių kraujas... Tėvynėje ir žemė ir dangaus mėlynė apvirsta mūsų sodybų gaisrais — vien kraujas. Vasarą nesuskuba saulė kraujo išdžiovinti, žiemą — speigai jo sušaldyti...

Ant miestelių aikščių apiplėšti, nuogi guli mūsų vyrų lavonai. Budėliai juos pasmaugė. Jie nori mus atgrąžinti nuo tėvų žemės. Iš langų seka. Gal kas atsisauks. Tai žabangos naujoms aukoms. Motina, sužadėtinė, sesuo neišstveria neapkabinus lavono. Tada šimtai budėlių, kaip alkanų vilkų gauja, puola gimines ir pažįstamus...

Mes taip mylime savo tėvynę Lietuvą, kad geriau čia krintume, kiek galima brangiau padavę gyvybę, kaip vykstam į Sibirą. Nes tikime, kad mūsų lavonais patręšta Lietuvos žemė bus trąšesnė ateities vienybei ir tėvų žemės meilei. Mes dantimis įsikandę laikomės Tėvų Žemės, kol okupanto buožė sudaužo mūsų galvas. Užmerkiamė akis su pilna burna šventos žemės, kad kiti ją labiau pamiltų. Ir mylime ją, prieš visą pasaulį didžiuojamės.

(Iš Nežinomo Lietuvos partizano laiško).

Visus kviečiame į Talką!

Pasiryžome praveisti didelį "LAIKO" platinimo vaju, kuriam vadovauja mūsų atstovas p. Antanas Kevėža. Norime pasiekti platesnes lietuvių mases ir krepštis į kiekvieną lietuvių, kad šiais taip lemtingais mūsų tautai laikais neliktų nė vieno brolio šėivio, kurio nelankytų savas spausdintas žodis.

Todėl kviečiame visus geros valios tautiečius į talką. Prašome pranešti savo apylinkėse lietuvišką spaudą neskaitančių kaimynų adresus "LAIKO" administracijai, kad jiems būtų galima pasiūsti laikraštį susipažinti. Taip pat visų prašome visokeriopa padėti ir patalkininkauti mūsų atstovui taip svarbiame ir sunkiame žygyje. Tik bendrai veikdami išlaikysime gimtąjį spausdintą žodį, kuris yra mūsų brangiausias turtas, išsivežtas iš tolimos Tėvynės.

Iš anksto nuoširdus lietuviškas acū visiems talkininkams! Pilkųjų didvyrių — lietuviškųjų knygnešų pavyzdys mus įpareigoja!

Kodėl mes sukilom?

Rasa KAZYS SKIRPA

Su šiurpu ir neuzgėstančio protesto jausmu širdyje mes, lietuviai, prisimeiname ir niekad neužmiršime to, kaip prieš dešimt metų sovietiskasis okupantas mūsų Tėvynėje — Lietuvoje griežiai naikinti lietuvių švietimo: — kaip virš 12,000 asmenų, nei kuo nenusikaltusių, — buv. Lietuvos valstybės vyrų, kilniausių Sv. Bažnyčios dignitarių, tautai daug nusipelnusių visuomenės veikėjų, idealistų — kultūros darbuotojų, mokslo, spaudos ir švietimo darbininkų, nepriklausomybės karo veteranų, patriotinio jaunimo, ir t. t. — nugrūdę į kalėjimus, ir

— kaip šį savo siautėjimą tas okupantas 1941 m. birželio mėn. antroje pusėje apvainikavo pirmuoju masiniu užpuolimu ant ramių Lietuvos gyventojų — apie 50,000 žmonių — vyrų ir moterų, jaunų ir žilagalvių senukų ir net vaikių, inteligentų, ūkininkų ir paprastų darbininkų žemumai — išplėdė iš mūsų tautos tarpo, sumetė į galvijams vežti vagonus, juos akiniai užkalė ir, be lašo vandens alpaistams vaikūčiams, išvežė į bolševistinės imperijos tyrus ir kacetus...

Iš slapty sovietiskų dokumentų, patekusių 1941 m. birželio 23 d. į lietuvių sukilėlių rankas, mes žinome jog prie šia suminėto aukščiausio laipsnio nusikalstamojo darbo prieš žmonių ir jos civilizaciją Maskvos Vyriausybė pradėjo ruošti nuo pat to momento, kai užkergė Lietuvai 1939 m. spalio 10 d. sutartį su Sov. Rusija, lyg ant pasityčiojimo ją pavadinama "Draugingumo ir Savitarpinės Pagalbos" sutartimi.

Deja, ši ano meto Kremliaus didžioji paslaptis ryškėjo tik palaipsniui, kai 1940 m. birželio m. 15 d. Sov. Rusija, sulaužydama visus savo iškilmingus šio pareigijimus nepažeisti Lietuvos suverenumo ir jos teritorijos integralumo, klasta ir jėga paglemžė Lietuvos nepriklausomybę ir emė be atodairos ir be pasityčiojimo, be sąjokos ir be galo, vykdyti nekaltų žmonių areštus, ardyti krašto ūkį, išniekinti mūsų tautos šventoves, ir griauti visą mūsų kultūrinį ir socialinį gyvenimą, skubėdama išplėsti mūsų kraštą ir mūsų tautą iš civilizacijos Vakarų Europos ir mus nustumti į Sov. Social. Respublikų Sąjungos materialinį ir dvasinį skurdą...

Joks iš lietuvių pusės pakantumas susilaikyti nuo pasipriešinimo akty, kad

nesuzrintų prieš save sovietiškojo okupanto, nei kiek neprilaikė jo nuo grovikiškų darbų mūsų krašte ir nuo pikto pasikėsinimo eksterminuoti mūsų tautos švietimo bei mūsų kultūrinio gerbavimo kūrejus.

Tik po to kai kalėjimai jau buvo sausakimiai prikūsti nekaltų žmonių, kai paaikėjo, jog kaliniams yra verčiami prisiminti ant savęs nusikaltimus, kurių jie niekad nebuvo padarę, ir kai vis daugiau emė pasityvirtinti, jog jie yra žiauriausiai kankinami ir sadistiškai nužudomi, tada tik visi pradėjo suprasti, kas tai yra ta sovietinė santvarka tikrumoje, ir kad tai yra ne kas kita, kaip laukinė, Kremliaus kriminalistų sugalvota ir iš anksto suplanuota, žmonių laisvei ir žmogui, kaip tokiam, naikinti sistema, iš kurios būtų bergždžia tikėtis nors elementarių žmogaus teisių atsivėlgimo, arba laukti paprasto žmogisko pasigailėjimo nekalto žmogaus.

Tam visam išryškėjus, o pro kalėjimų langus, kad ir apkaltus storomis lentomis, ir per egzekucinių kamerų sienas nuolat, dieną ir naktį, girdint irdį rėžiančius duslius kankinamųjų šauksmus suteikti broliškos pagalbos, savaime pasidarė aišku jog ten, kur siaučia sovietinis režimas, ten žmogui mylinčiam savo Tėvynę, prisiriusiam prie vakarų kultūros, tikinčiam į Dievą ir trokštančiam laisvės, gyvenimo nėra, o tik begalinės kančios; todėl savaime brendžio mintis, kad geriau būtų mirti Laisvės Kovotojo mirtimi, negu pasiduoti nevilčiai bei leisti save būti sovietiskųjų sadistų žvėriškai nužudytam arba deportuotam į Sov. Rusijos kacetus sistemingam nukankinimui be pėsako...

Štai kodėl ryžtingesnieji mūsų tautos elementai apsisprendė pavartoti kraštutinę gelbėjimosi priemonę!

Sai kodėl jie slaptai bėrėsi į bendrą Lietuvio Aktyvistų Frontą, nepabūgdamai jūliausių iš bolševistinio priešų pusės persekiojimų ir areštų!

Štai kodėl jie, nebebrangindami savo gyvybės, griežiai plikom rankom nuplėsti šautuvą nuo rūsų raudonarmiečių pečių, patys apsiginklavo ir 1941 m. birželio m. 23 d. įstengė praversti Lietuvos Tautos sukilimą, nesuvisruojant stoti ant barikadų prieš rūsų Raud. Armijos tankus ir NKVD kulkosvydžius!

(Pabaiga sek. nr.)

Lietuviai visam pasauly

● VLIKo ir VT pirm. M. Krupavičius birželio 26 d. išvyko gydytis, VLIKo pirmininko pareigoms eiti jis paskvietė vice-pirm. prof. J. Brazaitį, o Vykd. Tarybos — vice-pirm. prof. J. Kaminska.

● Teisin. M. Brakas atvyksta perimti jam skirtų Vykd. Taryboj pareigų, neveliau š. m. rugsėjo mėn. 1 d.

● Paryžių iyykusiame tarptautinio komiteto krikščionišakai civilizacijai ginti posėdyje lietuviams ir baltams atstovavo dr. St. Bačkis. Jame ypač buvo svarstoma, kaip reiktų išplėsti propaganda kovai prieš komunizmą per spaudą, kinus, radiją etc. Tuo-pat laiku Paryžių posėdyje vien laisvuju kraštu organizacija "Paix et Liberté" kuri kovoja prieš komunistus. Ta proza užmegzti ryšiai su vokiečių "Volksbund fuer Frieden und Freiheit" delegatais. Artėia ir JTO sesija Paryžiuje, kuriai lietuviai taip pat atsidiėje ruošiasi.

● "Amerikos Balso" girdimumas Lietuvoje, kaip patiriama, yra žymiai geresnis už Anglijos ar V. Euronos. Rusų trukdymas ten mažiausia kenkia. D. Britanijos metropolioj, Vokietioj, Prancūzijoje ir kt. jis taip pat geras. Ypač girdėti 13 ir 19 metru banga, dar geriau — nakti. I "A. B." dirbti perėjo p. Barbora Darlys ir n. Šemetauskienė, kviečiamas dar A. Vaičiulaitis. Iš seniau joje dirba J. B. Laučka, pulk. K. Grinius ir P. Labanauškas.

● PIA žiniomis (N. 24/51) užsieny veikiančio lenkų parlamento 3-ji sesija Londone buvo sėkminga. Ta proza ir lenkai įstėigė savo tautos fondą. Verta dėmesio taip pat agentūros paskelbta žinia, kad Vašingtone rastas negyvas lenkų ambas. U. Lukaszewiczus, krites kaip bolševikų teroro aukta. Tuo reikalu dokumentai yra patekę į amerikiečių FBI rankas.

● Jungt. Amerikos Valstybėse neseniai buvo įsventinti trys nauji kunigai marjonai, baigė lietuviška kunigų seminariją Marian Hills prie Chicagos. Iš jų vienas — kun. Jonas Ūsas MIC yra gimęs 1924 m. Chicagoje, antras — kun. Petras Krenčius MIC, gimęs 1924 m. Lawrence (Mass.), ir trečias — kun. Antanas Kleiva MIC, gimęs 1924 m. Trakiniuose, Kalnujų parap., Raseinių apskr., studijavo Kaune, Eichstaette, Romoje ir Marian Hills seminarijoje. Atsilaikęs primicijas Waterburyje, šv. Juozapo parapijoje, netrukus išvyksta į Romą tęsti aukštųjų studijų.

● Buenos Aires dienrašciai plačiai paminėjo Reuterio žiniją iš Hamburgo, kad lietuvis pavarde Urmanas, 34 m. amžiaus, pėscias eina aplink pasaulį. Numūstas kaip vokiečių lakūnas prie Stalingrado, jis buvo nugalintas į Sibirą, iš kur pabėgo. Iki šiolėi jis jau padaręs 24.000 kilometrų pėscias. Nešasi 34 knygas, kuriose renka pamatus asmenų, su kuriais jam tenka kalbėtis. Tarp pasirašiusiųjų yra Švedijos karalius Gustavas, Rumunijos ex-karalius Karolis, Jo Šventenybė Pijus XII, kunigaikštis Ali Khan ir kt.

● Liepos 8 d. keletas Buenos Aires dienraščių įsidiėjo Reuterio perduotą vokiečio pabėgėlio F. Maizingerio, 3 metus išgyvenusio okupuotoje Lietuvoje, pranešimą apie partizanų veikimą Lietuvoje. Pagal šio vokiečio pasakojimą Lietuvoje veikia 100.000 partizanų, kurių tarpe yra ir vokiečių karo belaisvių, ir raudonarmiečių pabėgėlių, ir Vlasovo armijos karių. Vadovauja lietuviai karininkai. Partizanai nuverčia amunicijos traukinius, paima ir išvalo istisas apylinkes. Slaptomis radio stotimis palaiko kontaktą su Vakarų Europa.

● Edmundas Šambaris, 26 m. kunigas, priklausęs Maryknoll vnuolijai, iš JAV išvyksta į misijas Japonijoje.

● A. Baužės iniciatyva steigiami jau antroji lietuviška spaustuė Australijoje.

● Brazilijoje numatoma atidaryti lietuvišką vidurinę mokyklą, vedamą seselių Pranciškietėju.

● Šveicarijos lietuviai birželio 17 d. Zueriche minėjo Lietuvos Gedulo dieną, Pamaldas ir priteiktą pamokslą pasakė kun. Dr. J. Navickas, minėjimo aktą pravedė p. E. Garbačiauskienė.

● JAV-bėse rašytojas Paulius Jurkus ruošia spaudai pasakas apie Vilnių. Prel. Pr. Juras išleidžia dr. Z. Ivinskio studiją apie Merkelį Gedraitį.

● Vokietijos Liet. Bendruomenė išleidžia jaunimui A. Giedriaus "Tėvų pasakas".

● JAV-bėse lietuviai susidiėje nupirko už pusė milijono dolarių bravora, kurį ves mažiektietis Sadauskas.

● Cikagoje su "Nemunas žydi" gražiai užsirekomendavo Dainavos ansamblis.

● "Lietuvių Dienų" leidėju pastangomis per gegužės mėn. buvo surengti du koncertai: gegužės 26 d. San Francisco mieste (apie 460 mylių nuo Los Angeles) ir gegužės 6 d. San Diego mieste (apie 120 myl. nuo L. A.). Koncertuose programą atliko solistė L. Zaitkienė, Liet. Tautinių Šokėjos Rūta Kilmonis ir J. Fay.

● Birželio 3 d. iyyko šv. Kazimiero parapijos bazaras, kuris davė apie \$ 1,700.00 pelno. Gautas pelnas paskirtas naujosios bažnyčios statybos fonda. Bažnyčia jau baigiama statyti ant kampo Griffith Park Blvd, ir Evan St., Los Angeles.

● Birželio 16 d. lietuvių, latvių ir estų draugių pastangomis įvyko liūdny birželio įvykių paminėjimas. Koncerte dalyvavo Babeltijo valstybių operu solistai.

● Prieš pusantrų metų iš treties atvyko į San Diego Vlodo Hriškevičiaus šeima, kuri čia tarp amerikiečių labai pasižymėjo prakalbotomis. Vladas Hriškevičius jau skaitė virš 150 paskaitų ir jo 15 m. amžiaus dukra arti šimto prakalbų. Jie eina kalbėti kas tik ir kur tik pakviečia, dažniausiai įvairios religinės, politinės ir ekonominės organizacijos.

Jų tema — kas dedasi už geležinės uždangos, komunizmas ir religija, arba tiesiog bėgimo iš komunizmo rojusų įspūdziai. V. Hriškevičius laivynui dėsto rusų kalbą.

KOMUNIKATAS

Š. m. birželio mėn. 22-26 d. iyyko eilė pasikalbėjimų tarp VLIKo narių dr. P. Karvelio bei J. Norkaičio ir Lietuvos Diplomatinijos šefo, min. S. Lozoraitio, bei e. Lietuvos atstovo p. Vl. Žilinsko. Šių pasikalbėjimų metu buvo pasikeista nuomonėmis, kaip reiktų derinti įvairių Lietuvos laisvinimo veiksmų darbą.

Ta proga min. S. Lozoraitis įteikė VLIKo atstovams savo pasiūlymus dėl kai kurių pagrindų platesniam bendradarbiavimui tarp VLIKo ir Diplomatinijos šefo pasiakti.

Šiems reikalams ir eilei kitų klausimų su VLIKu aptarti yra numatyta, kad Diplomatinijos šefo ir VLIKo susitikimas įvyks artimiausiu metu. 1951 m. birželio mėn. 26 dieną.

(pas.) Lozoraitis
" Žilinskas
(pas.) Karvelis
" Norkaitis

PASTABA: Turimomis ELTOS žiniomis toksai susitikimas įvyks VLIKo būstinėje 1951. VIII. 10 d.

Argentinos Lietuvių Bendruomenės Įstatai

I. VARDAS, TIKSLAI IR PRIEMONES JIEMS SIEKTI

1. Argentinos Lietuvių Bendruomenė (ARLB) yra kultūrinė ir visuomeninė sąjunga, su būstine ir centru Avellanedos mieste ir apylinkėmis visoje Argentinoje.

2. ARLB tikslas yra:

- a) atstovauti lietuvių visuomenę Argentinoje;
- b) rūpintis Lietuvos ir Argentinos kultūrinių santykių plėtojimu;
- c) skatinti lietuvių visuomenės tarpe ekonominį, profesinį ir kultūrinį veikimą;
- d) organizuoti ir remti socialinę paramą ir globą;
- e) bendradarbiauti su Raudonoju Kryžiumi, vaikų globos ir panašiomis organizacijomis;
- f) globoiti lietuviškąją ateiviją;
- g) remti Lietuvos išlaisvinimo ir atstatymo darbą.

3. Savo tikslams siekti ARLB:

- a) palaiko santykius su Argentinos valdžios įstaigomis, informuodama jas apie lietuvių visuomenės veikimą, jos siekimus ir tikslus;
- b) bendradarbiauja su Argentinos valdžia, siekiant krašto visuomeninių tikslų;
- c) platina lietuvių visuomenėje žinias apie Argentiną, jos istoriją, įstatymus ir įstaigas, ugdydama lietuvius vertais ir sąmoningais krašto gyventojais;
- d) skatina visokį meninį ir kultūrinį veikimą;
- e) leidžia knygas, brošiūras ir kitus leidinius;
- f) organizuoja Lietuvos ir Argentinos tautinių švenčių minėjimus;
- g) moraliai ir materialiai remia savišalpos draugijas, lietuviškus laikraščius, profesines ir darbo sąjungas, prekybos ir pramonės centrus, kultūrines draugijas, sporto klubus, meninius vienetus ir kitas lietuvių visuomenei naudingas ir reikalingas organizacijas;
- h) globoja ir pagal išgales remia varge atsidūrusius tautiečius, skaitlingas ir neturtingas šeimas, ligonius, našlaičius, invalidus ir kitus, kurie dėl vienos ar kitos priežasties yra reikalingi socialinės paramos;
- i) moraliai ir materialiai remia lietuvių kilmės tretintinius ir organizacijas, kurios rūpinasi jų globa;
- j) palaiko ryšius ir pagal išgales bendradarbiauja su tarptautinėmis vaikų globos ir kitomis labdaros draugijomis, kurios rūpinasi lietuvių įvairiuose Europos kraštuose;
- k) globoja lietuvių tautos ateivius ir teikia jiems žinių, padedant jiems įsikurti ir prisitaikyti prie naujų sąlygų;
- l) vadovauja ir derina Argentinoje Lietuvos išlaisvinimo ir jos demokratinių pagrindais atstatymo darbą.

4. ARLB visame savo veikime prisitaiko prie Argentinos įstatymų ir Valdžios parėdymų, liečiančių visuomenines organizacijas.

(B. d.)

LIETUVOJE

VYSK. PALTAROKAS GYVAS?

Maskvos radijas birželio 3 d. ispanų kalba davė propagandinį pranešimą apie "religinę laisvę Lietuvoje". Tarp kitko buvo pranešta, kad Lietuvoje darbuojasi vyks. Paltarokas, Kaune veikianti Knigų Seminarija, kurios profesorų tarpe yra kun. Juozas Grigaitis ir kun. Jonas Grigaitis, Aušros Vartai Vilniuje visada esą pilni maldininkų.

NUZUDYTAS VYRIAUSIAS ENKAVEDISTAS LIETUVOJE

Kovo 23 d. naktį, vykdamas iš Naujos Vilnios į Vilnių, buvo užpultas ir pašautas vyriausias Lietuvos "valytojas" enkavedistas B. Bodekas, jau 1940 m. atsiųstas į okupuotą Lietuvą. Nuo 1944 iki 1951 m. B. Bodekas buvo aukščiausias NKVD tartytojas Lietuvoje. Užpuolimo naktį jis vežėsi su savim Lietuvos komunistų partijos valymo slapus dokumentus ir bylas, kurios iš užpuolto automobilio dingo. Šoferis ir MVD sargybinis buvo tik pritrenkti ir vėliau atsigavo, o Bodekas kovo 28 d. mirė. Visi daviniai rodo, kad užpuolimą įvykdė pati Lietuvos komunistų partija, nes niekas negalėjo žinoti, kur kada B. Bodekas važiuos ir ką jis su savim turės. B. Bodeko mirtis sukrėtė visą Lietuvos komunistų partiją, kurios daug vadų tuojuo buvo suimti ir pakeisti kitais. Sąryšyje su Bodeko nužudymu buvo atidėtas Lietuvos komunistų suvažiavimas ir suaukta nepaprasta seimo sesija.

IŠ PROPAGANDOS APIE KAUNĄ

Tarp tretinių rusai platina įvairias propagandines brošiūras apie komunistų atneštą "rojų" Lietuvoje. Vienam tokiam leidinyje apie Kauną repatriantė A. Prialgauškienė rašo: Kaune tie patys kino teatrai, tik vardi pasikeitė: "Kaptol" dabar vadinasi "Kanklės", "Forumas" — "Laisvė", "Glorija" — "Baltija". Buvusiam "Metropolitenu" dabar įsikūres Muzikos Komedijos Teatras su operetės ansambliu (dainuoja: Stečkaitė, V. Kudobaitė, Andrejevas, Rimkevičius). Dramos teatre dirba Ku-

bertavičius, Rymaitė, Vainiūnaitė, Petraitis, Radzevičius, Alė Zalinkevičiaitė-Petrauskienė ir kt. Buvusi "Konrado" kavinė dabar vadinasi "Tulpė". Iš viso aprašymo matyti, kad Kaune bolševikai nieko naujo nepastatė, tik buvusius rastus dalykus kitais vardais pavadinė ir gyventojų daugumą pakeitė rusais.

● Žemės ūkio parodoj Maskvoj Lietuvos paviljonas gavo 2-ją premiją.

● "Sovietiskaja Litva" skelbia, kad Lietuvos archeologai atkasę piliakalnių, supiltų 1000 metų prieš Kristaus gimimą.

● Pagal "Sovietiskaja Litva" Kauno universitetas tarp 1945—1950 m. išleido 1.115 gydytojų, 431 inžinierius, kai tuo tarpu "per visą buržuazinės Lietuvos laikotarpį išleista tik 1.109 gydytojai". Deja, lengva yra suteikti gydytojo diplomą, bet sunku paruošti gerą gydytoją. Lietuvoje gydytojo mokslas tęsėsi bent 6 metus, o komunistų gydytojui pakanka nepilnų 4 metų. Iš jų reikalavė mokslo, bet ne medicinos.

● 1950 m. gruodžio 30 d. Lietuvoj buvo baigtas gaminti spalvotas filmas "Sovietinė Lietuva". Scenarijaus autorius T. Tilytīs, muzika B. Dvariono, vyr. rež. O. Podgorecko, rež. J. Maciulevičius, vyr. operatorius T. Gonovas. Filmoj rodoma Baltijos jūra, kur vežamos žuvys "į plačiąją tėvynę", Klaipėdos "Triniųčių", Kauno silko fabriakai, kolchozų "laimėjimai" ir kt.

● Vilniuje atidarytas muzikos universitetas. Pirmą paskaitą skaitė J. Banaitis.

● Gegužės mėn. įvykusiose Paryžiuje tarptautinėse krepšinio rungtynėse pirmąją vietą laimėjo Sovietų Sąjunga. Sovietų Sąjungos rinktinė sudarė 2 lietuviai ir 3 estai. Geriausias žaidėjas buvo lietuvius Butautas.

● Lietuvoje nepaprastai sustiprinta priešreliginė propaganda per laikraščius, radiją ir paskaitas. Mėgiamos damos: "Popiezius, pirmasis karo kurstytojų pagalbininkas", "Krikščioniškosios dorovės reakcinė prigimtis", "Tamos tėvai ir jų sėbrai" ir t. t.

Min. Dr. Grauzinio Paskaita

Tarptautinėj Diplomatinėj Akademijoje Lietuvos min. Urugvajuje dr. K. Grauzinis birželio 23 d. skaitė prancūziškai paskaitą apie Baltijos valstybių diplomatinę ir juridinę padėtį.

Dalyvaujant kviestinės publikos ratalėliu, daugiausia užsienio diplomatams ir kelioms urugvajiečiams ministrams bei kitiems aukštiesiems pareigūnams, dr. Grauzinis išsamtoje paskaitoje nušvietė Lietuvos ir kitų Baltijos valstybių padėtį antrojo pasaulio karo išvakarėse sovietų suktybes tas šalis okupuojant ir tragiškas okupacijos pasėkas iki šiol.

Paskaitai pasibaigus Akademijos nuolatinis sekretorius graikas dr. Frangulis įdomiai pastebėjo, kad Baltijos valstybių dabartinis statusas tarptautinės teisės požiūriu sudaro naują precedentą. Anksčiau valstybei pripažinti buvo reikalingos trys sąlygos: teritorija, gyventojai ir valdžia. Dabar gi demokratinės šalys, pripažindamos Baltijos valstybių diplomatinį ir konsularinį atstovus, negali remtis laisva teritorija ir valdžia, bet principu, kad jėga nėra teisė. Tai tarptautinės teisės pažanga.

Paskaitos santrauką paminėjo du didieji Montevideo dienrašciai: "El Dia" ir "El Pais".

Kitą dieną Urug. Užs. Reik. Minist. dr. D. Campora, matyt savo bendradarbių puikiai painformuotas, Lietuvos Ministrą pasveikino už "labai lietuvišką paskaitą".

Literatūros Konkursas

VT Lietuvybės Išlaikymo Taryba skelbia konkursą scenos veikalui parašyti šiomis sąlygomis:

1. Veikalas skiriamas jaunimo teatrui lig 16 metų amžiaus.
2. Veikalo idėja — žadinti tėvynės meilę. Turinys gali būti paimtas iš Nepriklausomos Lietuvos gyvenimo, iš kovų meto už nepriklausomybę, iš paskutinio karo meto, ar partizanų žygijų, okupacijų, iš tretiesis gyvenimo.
3. Veikalas turi būti kelių veiksmų, apytikriai per dvi, o ilgiausiai per pus-trečios valandos suvaidinamas, įskaitant ir pertraukas.
4. Veikalas turi būti visai originalus, ir niekur dar nespausdintas.
5. Konkurso terminas — 1951 metų gruodžio 31 diena. Ligi tos dienos autoriai slapyvardžiais pasirašytus veikalus, o uždarytam voke nurodė ir savo tikrąją pavardę bei adresą, įteikia Amerikos Lietuvių Tarybai, 1739 So. Halsted St. CHICAGO, III, USA.
6. Už du geriausius veikalus Lietuvybės Išlaikymo Taryba skiria dvi premijas: I — 1200 DM ir II — 800 DM jei autoriai gyvena Vokietijoje, arba 250 dol. ir 150 dol., jei autoriai gyvena kitur.

Nuo Montevideo iki Sao Paulo

Rašo: T. J. BRUZIKAS, S. J.

PIRMUKART IDOMU

Yra trys būdai pasiekti iš Montevideo Sao Paulo: lėktuvu, laivu ir traukiniu. Lėktuvu jau lėkia iš Sao Paulo į Montevideo, Brangu ir neįdomu. Ką gi gali matyti iš tokios aukštybės? Vos atskiri sausumų nuo vandens. Bet nematysi nei žmonių, nei gyvulių, nei pagaliau augalų. Tat nutariau — traukiniu. Čia kas kita! Nors ilga ir varginanti kelionė, bet pigi ir įdomi, o ypač pirmukart.

ISILGAI URUGVAJAUS

Birželio 26 rytiniu traukiniu aplėdžiui Montevideo, su kuriuo jau spėjau susipažinti per tuos 4 mėnesius ir — krypu — krypu, bildu — baldu nešdinduos per Urugvajaus laukus. Vai skurtumėlis provincijos nuo miesto! Dabar ir aš patvirtinu tą realią tiesą, kad pusė Urugvajaus gyventojų sostinėje, o antroji pusė, o gal net mažiau — provincijoj. Tai kurgi tau? Kaip tik akys užmato laukai ir laukai. O bakūžėlė... ana ten viena, anakur — už 10 kilometrų — antra, o tikrieji tų laukų gyventojai, tai avelės, veršukai ir karvės. Dabar suprantu, dėl ko Montevideo Swifto, Artigas ir Nacional skerdyklos taip perpildytos taisyvūnais. O kad šie vergšeliai žinotų, kas jų laukia, jie labiau zyliotų ir išbėgiotų negu nuo sparvų. Bet gerai gyvulėliui, kad jis neturi to supratimo. Gi žmogus, antai enkavedėdysti suimamas ir varomas į kalėjimus ar į Sibiro vergiją. Baisu, žiauru ir nežmoniška... Čia žmogus gali pavėdyti veršukui ar avelėi, kad šie gyvulėliai neturi supratimo negalvoja ir nežino, kas jų laukia skerdyklose...

Dovanokite! Gal be reikalo nukrypau nuo pasakojimo apie kelionę. Mat pergyvenęs bolševikų kalėjimus nejuociomis persikėliau ir praėjį ir net po 10 metų šurpulys nupurtė prisiminus. Bet ką pergyveno ir dar pergyvena mūsų broliai ir sesutės tenai už geležinės sienos sunku net įsivaizduoti!

STAI IR RIVERA

Traukinys sustoja. Laikina užsimiršau praėjį... Malonus Riveros klebonas tviškai mane priėmė nakvynėn, kadangi tik rytoj ryte teks peržengti Urugvajaus sieną ir septintuku keliauti dar per tuštesnius, bet jau Brazilijos plotus.

JAU BRAZILIJOS

Gerai, kad važiauvau traukiniu, nes tuo būdu galėju pamatyti Brazilijos gamtą. Žvelgdamas į tuos neapgyventus plotus galvoju: kad tuos laukus kas perkeltų į Europą ir pradėtų po skylpelį pardavinėti Lietuvos ar Vokietijos gy-

ventojams, kiek vargšų gautų žemės! O čia stovj apžėlusis krūmokšniais, po kuriuos skraido įvairiaspalviai paukšteliai ir tiek. O turin pasakyti — neblogo žemė. Ką pasėsi, viskas auga, nereikia nė traušų.

KALBUOSI TRAUKINY

Važiuojant iš Santa Maria susipažinau su vienu vokiečiu kolonistu. Išsišnekom. Pasirodo, esąs praktikuojantis katalikas. Jo seneliai atvykę iš Bavarijos, o jis pats ir tėvai jau čia gimę. Bet kaip gražiai kalba vokiškai! Ir namie su vaikais tik vokiškai kalbą. Turis daug knygų, kurias gavo iš Vokietijos, bet ir čia daug knygų atspausdina vietiniai kumigai ir pasauliečiai. Tos knygos yra garsiai skaitytos ilgais po dienos darbų vakarais. Vienas skaito, o kiti klauso ir pasidalina špūdžiais. Viena jo sesuo nenorėjusi skaityti knygų, bet jis tiek kalbinęs, kad dabar ir ji mielu noru skaitanti ir su pasilgimu laukianti vis naujų knygų.

Taip pat iš to vokiečio sužinojau, kad iš vieno miestuko keliai apie 300 vokiečių šeimų į Santa Katarina. O vienintelė priežastis toji, kad visi nori turėti vokišką mokyklą, kunigą ir parapiją, kadangi tame miestelyje nėra, ir nėra vilties kada nors susilaukti. Čia tai pajutau didelį širdies skausmą dėl mūsų kai kurių lietuvių, kurie net nebėnorio artintis prie lietuvių kunigo, o kunigas jų įjėsiko. Nebeleidžia savo vaikų į lietuviškas pamokas, neina klausytis lietuviškų pamokslų ar misijų ir nesijungia į lietuviškas parapijas... Tuo tarpu kai mūsų tautiečiai anapus uždangos prievartos keliu išmėtomu po plačiausius Rusijos plotus!

ANTRAS PAVYZDYS

Klausausi, kaip tėvai ir pora vaikų traukiny kalbasi vokiškai. Aš neiškenčiu ir paklausiu: "Ar jūs iš Europos?" — "O ne, atsako, mes patys ir mūsų tėvai jau gimė Brazilijoj, tik tėvų tėvai atvykę iš Vokietijos". "Tai iš kur jūs taip mokate vokiškai?" paklausiau.

"Ji mus tėvai namuose kitaip nekalbėjo kaip vokiškai ir mes taip dabar darome su savo vaikais. Mūsų štai šie vaikučiai dar nemoka braziliskai. Mes sakome, jie braziliskai dar spės išmokti, kai lankys mokyklą, o dabar turi gerai išmokti tėvų kalbos."

Čia jau nebeiškenčiu ir pradėjau smarkiai juos girti ir stebėtis iš to, kad net kelintoj eilėj moka vokiškai ir iš vaiko: j vaikus perduoda tėvų kalba, papročius ir prisišimę prie senovės. Ak, kad taip visos tautos darytų, pagalvoju; nebūtų to baisaus pavojaus ištautėti. (Bus daugiau)

URUGVAJAUS LIETUVIAI

MIRĖ MATAS BAGURSKAS

Neilgai pasirgęs, po sunkios širdies atakos mirė visiems pažįstamas ir gerbiamas Cerro lietuvis Matas Bagurskas. Velionis paliko liūdinčią žmoną Sofiją, dukterį Anelę ir 9 metų Vytuką. Vienintelė pagunda liūdinčiai šeimai skaudžioje valandoje buvo tai, kad šeimos tėvelis mirė Visagalio Viešpaties globoje atlikęs išpažintį, ir priėmęs šv. Komuniją. Atsiskyrusio draugo palydėti susirinko didelė lietuvių ir vietinių mīnia. Pagal seną ir gražų lietuvių papročį, mirusiojo artimieji draugai tautie-

čiai, negalėdami giedoti, bent kalbėjo garsiai kapeliono T. Mikalausko vadovėjami šv. Rožančių už velionies sielą. Velionies karštą kapuose palaimino ir pritaikytą pamokslą pasakė T. Mikalauskas.

Visi Montevideo lietuviai reiškia nuoširdžią gilią užuojatą nuliūdusiai Bagurskų šeimai.

LIETUVIAI VADOVAUJA URUGVAJIEČIAIS

Kun. Stan. Grigaliūno Montevideuje vadovaujamoji parapija š. m. liepos 1 d. atšventė savo metinę šventę: "fiestas patronales". Kaip šventėms pasirėngimas, taip ir pati šventė dvelkė lietuviškumu.

Šventėms pasirėngimo savaitėje surengtas kermušius — jomarkas. Fantų gausumas ir jų gražus stvarkymas dalyvius stipriai vedė "pagundon". Ypačingai buvo patrauklus, kaip ir praeitais metais, pp. Ramonų fantai. Šventės dieną vyko įvairūs tyramė ore žaidimai ir veikė karšta krosnis (el homo), kuria dalyviai naudojosi su pamėgimu.

Religiniais patarnavimais pasinaudoję nemažas tikinčiųjų skaičius. Kunigu — kaip šilavoje ar žemaičių Kalvarijoje per didžiūsiuos atlaisdus. Iškilmingoje procesijoje monstranciją su šv. Sakramentu nešė gerb. T. Mikalauskas, jam asistavo du gerb. TT. Kapucinai. Geles lietuvišku būdu barstė baltais rūbais pasipuošusios mergytės.

Trumpais žodžiais: gražūs lietuviški papročiai žavėjo urugvajiečius.

Dalyvavęs

ROSARIO LIETUVIAI

A. a. E. Stasevičienės Atminimui

Š. m. liepos mėn. 3 d. Rosario mieste, kapinėse "La Piedad", supiltas lietuviškas a. a. Elvyros Lukinskaitės - Stasevičienės kapas. I amžino poilsio vietą jos karsta, skęstantį gėlėse ir vainikuose, palydėjo visa lietuvių kolonija ir didelis būrys svetimtaučių rosaričių.

Velionė nebuvo garsi veikėja ar žinoma kultūros darbuotoja, o vis dėlto liūdnai žinia apie jos staigią mirtį skaudžiai palietė visą Rosario koloniją.

A. a. Elvyra gimė 1893 m. Akmenės vienkiemy, Papilio vs., Biržų aps. Baigusį pradžios mokyklą, lankė Žemės ūkio mokyklą. Ištekėjusi už Zigmo Stasevičiaus, keletą metų gyveno Biržų mieste. 1929 m. išleido mylimą vyrą į užjūrius mažajai šeimai laimės ieškoti. 1930 m. a. a. Elvyra su mažyte dukrele atplaukia Argentinon ir tyliame, kaip ir jos būdas, Rosario kuria lietuvišką pastogę. Jos šeimos namas Tiro Suizo priemiestyje, Gutierrez 1124, tikra tautinė sala svetimoje jūroje: mūsų liaudies meno brangenybėms, velionės rankų darbo audiniais, siuvinėjimais ir mezginiais išpuoštas, abiejų lietuviškų laikraščių lankomas, visuomet suteikdavo malonų poilsį iš toliau atvykusiems ansambliciams, choristams ar artistams. Lietuviška aplinka, Vytauto Didžiojo paveikslas, snieguoti gamtos vaizdai, kukli, vaisinga lietuviška mama iki skausmo primindavo toli paliktas tėviškas, artimuosius ir lietuviuo iševio dalia.

Positinkinti Visagalio apvaizda, mylinti šeima, padėdanti kiekvienam, visad linksma ir darbšti, lyg pilkoji darbo bitė, nesiekianti didelių garbingų darbų, buvo didi smulkmenose. Nėnėgstanti viešų padėkų ar pagyrų, nuoširdi, atjaucianti, kukli, tikra lietuviška motina, buvo mylima ne tik Rosario visos kolonijos, bet ir Buenos Aires jaunimo.

Lietuvės Motinos nuopelnas ir pasididžiavimas yra čia išauklėta, gražiai lietuviškai kalbanti, baigusi Rosario Mokytojų Seminariją ir Rosario Sporto Mokytojų Mokyklą dukte.

Su liūdesiu širdyse pašarvotą velionę aplankė visos Rosario kolonijos lietuviai be įsitikinimų skirtumo ir nemažesnis būrys svetimtaučių.

Karštą puošė aštuoni vaikai: jos vyro Zigmo ir dukters Dianos; pusbrolio Balio Lukinsko, gyvenančio Bernal (Bs. Aires priemiestyje); Antano Švarlio šeimos; Juliaus ir Onos Ryselijų; Sotto ir Debones; Argent. Liet. Bendruomenės Rosario Apylinkės; Sotto y Debones piauų fabriko darbininkų ir tarnautojų; Rosario Miesto Vandentiekio ir Kanalizacijos Direkcijos tarnautojų vaikai. Gimnazijos mokytoja Šra. Lardones papuošė karštą puošniu gėlių buketu.

Negailėtinga mirtis išplėšė mažajai šeimai mylimą žmoną ir motiną, kaimynams — nuoširdų ir taurų žmogų, kolonijai — pilką lietuvių, dvidešimt metų išstovėjusią tautinių idealų sargyboje. Toli nuo Tėvynės, kurios taip ilgėjais, gražiai atlikusi lietuviškos motinos pareigą, ilsekis ramybėje!

N. N.

PADEKA

Gilaus liūdesio valandoje, mylimai žmonai ir mamutei a. a. Elvyrai Lukinskaitėi - Stasevičienėi mirus, mus užjautusiems: Balio Lukinsko šeimai, Antano Švarlio šeimai, J. ir O. Ryseliams, J. ir O. Baubliams, A. ir Z. Užuolinskams, S. Pėybiliauskui su žmona, J. ir O. Liutkevičiams, Argentinos Lietuvių Bendruomenės Rosario Apylinkės Valdybai ir visiems kitiems lietuviams, dalyvavusiems laidotuvėse, nuoširdžiai dėkojame.

Zigmas Stasevičius ir dukte

PAMALDOS UŽ A. A. ELVYRĄ STASEVICIENĘ

Rugpiūčio 5 d. Buen Pastor koplyčioje, Laprida 785, 10.15 val. bus atlaikytos šv. Mišios už a. a. Elvyros Stasevičienės vėlę.

PASVEIKO

Po sėkmingos gerklės operacijos pasveiko p. Albertas Nėgraičius. I Rosario gydytis jis buvo atvykęs net iš Totoros. Savaitę pasirgęs, pasveiko ir jau eina savo tarnybą p. Bronius Šimanasuskas.

SVEČIAVOSI

Grįždamas iš Kordobos, Rafaela ir Santa Fe miestų, kelias dienas Rosario mieste buvo sustojęs p. Juozas Raugėvičius. Gyveno pas gimines pp. K. ir A. Kalainius Pueblo Nuevo. Iš čia jau grįžo į Bs. Aires.

MOKOSI

P-lės D. Daugytė ir G. Mačiulionytė mokosi vidaus namų dekoravimo. Vakarais lanko meno mokyklos specialius kursus. Daug sėkmės!

R. L. BENDRUOMENĖ ZENGIA PIRMYN

Rosario Liet. Bendruomenė stiprėja ir plečiasi. Jau turi daugiau kaip 80 narių. Neseniai revizijos komisija tikrino kasos knygas. Kasoje rado gražių sumų pinigų ir pavyzdinę tvarką.

Šiuo metu jau STATOMI REIKALINGI PASTATAI R. L. B. žemėje ir ruošiamas Vermutas. Jau galvojama ir apie nuosavą salės pastogę, kuri tikėtų vasaros parengimams.

KOKS DZIAUGSMAS "DARBU" IR JO DRAUGAMS!

"Darbo" 9 nr. persispausdina sau linksną žinutę iš Šiaurinės Amerikos komunistų laikraščio "Laisvė" apie naujai leidžiamą kokio tai Gregori knygą. Girdi, knyga būsianti net dviejų tomų ir iš paskutinių 50 metų atradimų įrodysianti žmogaus kilmę iš žemėsnių padarų, o ne iš Dievo sutvėrimo. Tik be reikalo laikraštis dejuoja, kad Popiežiūsi turėsias darbo su jos pasmerkimu. Kazin ar Popiežiui taip jau rūpės, kad keletas žmogelių pasijuto esą gyvulijų giminės ir vystosi iš jų ar į juos? Juk niekas nė nemano ginčyti, kad nevienas iš uoliausių "Darbo" rėmėjų, paragavę gerokai tam tikrų skystimėlio, visai neatrodo aukštesni už kai kuriuos gyvulėlius, priešinai jiems net negarbę padaro. O kad "Darbo" garbinamieji maskviškiai "draugai" yra daug žiauresni už pikčiausias gorilas yra aiškus faktas, užtenka pasižiūrėti jų darbų okupuotose kraštuose.

Atradijejev Votkov.

PAZANGA AISKI

Pagal vištininkystės specialistų tyrimus višta suskaito iki trijų. Sako, jei iš vištos lizdo atimsi ar pridėsi keleta kiaušinių, ji nieko nesupras, kol dar liks trys, palikus mažiau, ji jau kudakuoja nepatenkinta.

"Darbo" korespondentas frodė, kad jis gali suskaityti jau iki penkių. Neveltu "Darbo" rėmėjai ir bendradarbiai vadina save "pažangiaisiais". Juk tai didelė pažanga nuo trijų prieiti iki penkių! Juk jeigu mes sutiksime su jų tvir-

tinimu, kad jie yra išsivystę iš gyvulio — bezdžionės, kiaulės, šuns ar vištos ir tai žinoma įvyko jau prieš kiek laiko, tai vis dėlto "pažanga" padaryta beveik dvigubai ir "penkmečio planas" tikrai su viršum įvykdytas. Pagal biologų tyrimėjimus žmogaus viduriai daug panašesni į kiaulės vidurius negu į bezdžionės. Tik nežinia, kodėl "pažangieji" nepasirinko deglosios savų bobute? Bet pagaliau nesiginčysime iš kurio gyvulio jie kilę, pasitenkimsime prodyti faktą, kad "Darbo" korespondentas, kuris net "kataliku" pasirašė, turi daugiau proto už vištą.

Iš "Darbo — kataliko" žinutės atrodytų, kad jis pats stebėjo Urugvajaus lietuvių dalyvavimą Dievo Kūno procesijoje. Nekreipsime dėmesio į tai, kad jis nežinojo tai esant Dievo Kūno. o nesekminių procesija. Taip pat prileisime, kad jo akys nebuvo užpiltos "vodka" ar "cañā", nes tokiam stovyje iš vieno matosi du ir nebūtų tikslus skaičiavimas.

Ir štai "pažangusis" korespondentas visų dideliam nustebimui suskaitė, kad dalyvavo penki lietuviai toje procesijoje. Višta būtų sakiusi, kad buvo tik trys. Kas gi dar drįs ginčyti, kad "Darbo" draugai ne "pažangūs"? O jeigu jis dar nemokėjo suskaityti iki trijų šimtų, tai ne jo kaltė, bet tik jo bobutės ar probobutės, kuri jį per vėlai iš gyvulio tepradėjo vystyti, ir jis dar neturėjo laiko padaryti užtenkama pažangos.

Pažangiejejev Deglov.

NAUJAS DON QUIJOTO NUOTYKIS

Netekęs savo organo "Kultūvės" ir ištikimiausiojo ginklėnešio Čiučia-Pan-

TECHNIKINĖS SPAUDOS NAUJIENA

Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungai š. m. Vasario 24-25 d. d. New Yorko Suvažiavime įsisteigus, o taip pat Pasaulinės Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos Centro Valdybai savo veiklą atnaujins, Lietuvių Inžinieriai, Architektai ir Technikai išikurę laisvame Vakarų Pasaulyje vėl yra pasiilgę tarpusavio vienijančio ryšio ir jau kuris laikas laukia informacijų apie savo profesinę bendruomenę, jos kurybinę iniciatyvą bei organizacinę veiklą.

Kol dar nespėta suorganizuoti centralizuota Lietuvių Inžinierių, Architektų ir Technikų informacinė spauda, šiomis dienomis atspaudintais Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Draugijos New Yorke Metraštis, Jums mieli collegos, bent dalinai pateikia tai ko Jūs stokojate ir pageidaujate: Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų draugijos New Yorke Metraštis 1949 m. Birželio 24 d. — 1951 m. Vasario 24 d.

Redaktorius: dipl. stat. inž. Kazys Krulikas, 563 Hemlock St., Apt. 8. Brooklyn 8, N. Y. Draugijos adresas: American Lithuanian Engineers and Architects Society of New York, 95-05 Woodhaven Court, Ozon Park 16, N. Y. Tel. Virginia 9-5035. Leidėjas: Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Draugija New Yorke. Spausdino: Kazys Paulauskas, Susivienijimo Lietuvių Amerikoje spaustuvėje, 307 W. 30th St., New York 1, N. Y.

Norintieji Metraščių įsigyti, užsakykite siųskite Redaktoriaus adresu. Vieno egz. kaina \$ 1.00, plus 6 centai pašto ženklais Metraščių pasiumtinui.

Metraščių Redakcija.

Vaizdai — neperiodinis leidinys, dalininkų piešiamas. Birželio mėn. išeina dail. VI. Vijeikio pasaka "Broliukas ir sesutė", toliau — dail. V. Petravičiaus "Gedimino sapnas" ir t. t. — Lietuvos istorijos, tautosakos ir literatūros temomis.

Pirmojo nr. kaina 40 ct. Administracija: 1608 So. 48th St., Cicero 50 Ill.

● Neseniai pasirodžiusiame "Lietuvių Dienų" Nr. 4. yra šie idomūs straipsniai: "Lietuva — genocido auka", "Kaip gimė "Lietuvių Kalbos Vadovas", "Karas be žmonių aukų", "Dailininkai Kašubos" (gausiai iliustruotas jų kūryba), "Mindaugas and the founding of the Lithuanian State", "Kryžių" romano dalies vertimas ir kiti. Šiame numeryje telpa apie 50 puikių iliustracijų iš įvairių lietuvių kolonijų. Viršelyje — dvi lietuviškosios mokslo dainuotės šv. Pranciškaus akademijoje, Pittsburgh, Pa.

"Lietuvių Dienos" leidžiamos Los Angeles (9204 S. Broadway, L. A. 3, Calif.) Metinė pren. \$ 3.00. Pareikalavus pasiunčiama susipažinti nemokamai. Galima užsisakyti "LAIKO" redakcijos.

Čio, Montevideo lietuvių kolonijos Don Quijotos, kuris šiuo metu yra Ilgavėdžių šalies prezidento "nepaprastas ministeris", savo paskutinį baisiausių nuotykių paskelbė naujam savo organe "Pletkienose". Nuotykyje aprašoma Don Quijoto dvikova su Sapnų respublikos slibinu, kuris, pasivertęs kunigu, tris sykūs puolė Liūdnojo Veido riterį, norėdamas jį praryti. Bet Don Quijotas nepabūgo: jis drąsiai sviedė devyn-galviu po kojų geležinę pirštinę ir iššaukė į dvikovą atominiais pištalietais. Kadangi slibinas turi devynias galvas, bet nė vienos rankos, tai manoma, kad kultuviečiai, sulaukdamai kvapą ir užmiršę visokį "darbą", laukia, kuo baigsis šita nelygi kova. Apie jos tolimesnę eigą bus išsamiai painformuota "Pletkienose", o persispausdins ir "Darbas".

Sundaktariejev Paršov.

Lietuvos Pasiuntinybė Urugvajuje: Juan Maria Perez 2820, Montevideo, Telef. 41-55-91.

Pamalodos Montevideo lietuviams yra laikomos kiekvieną sekmadienį 10 val. Cerro parapijos bažnyčioje.

Pamalodos Rosario lietuviams kiekvieną sekmadienį Buen Pastor koplyčioje, Laprida ir Virasoro gatvių sankryžoje, 10.15 val. (aukštuma: San Martin 2900).

● OPTIKAS V. RASIŪNAS: Gral. Mariano Acha 876, Morón: penktad. 16-18 val., šešt. 13-17 v. ir sekm. 13-16 v.

LIETUVIŠKA DANTŲ KLINIKA

Consultorio Dental "P A V O N"

Sav. N. KRUKAUSKAS
Dirbtiniai dantys — karūnelės — blombavimas — d. traukimas. Dantistai diplomuoti viet. universitete. Priimama: pirm., treč., penkt. 14—20 val. — Susikalbama iv. kalbomis. Avda. Pte. Perón 488 (buv. Pavón). Avellaneda (prieš. Avell. gelež. stotį)

ANDRIUS KUPREVIČIAUS KONCERTAI

Liepos 7 ir 8 dd. pianistas virtuozas Andrius Kuprevičius Lietuvių Klube turėjo 2 piano koncertus. Buvo išpildyti J. Haydn Sonata en mi menor, Fr. Schubert Muzikinis momentas nr. 3 ir Impromptu, Cl. Debussy Passepied, Ménéciens ir Tocata, M. K. Čiurlionio Nokturnas, Fr. Chopin Trys etiudai, Polonesa en do menor, Du valsai ir Fr. Liszt Tarantella. Ypač ši pastaroji skarbėjo taip tobulai ir pagaunamai, tarsi specialiai Kuprevičiui parašyta. Visi, kam teko lankyti pasaulinio garso virtuozų koncertus, sutartinai tvirtina, kad niekas Liszto kūrinių taip genialiai nepaskambina, kaip Kuprevičius. Jais jis užburdavo savo auditorijas Lietuvoje, Vokietijoje, Austrijoje, Šveicarijoje. Juose apsišviečia Kuprevičiaus menas visoje savo didybėje. Atrodo, kad jis ypač yra pamėgęs Liszto kūrinius, kuriais jis geriausiai perduoda savo ekspresingos, dinamiškos sielos virpėjimus.

ŠV. CECILIJOS CHORO KONCERTAS

Liepos 8. d. Lietuvių Salėje Avellanedoje įvyko seniai lauktas šv. Cecilijos choro vakaras. Atidarydamas vakaro programą, "LAIKO" redaktorius pasveikino šv. Cecilijos chorą, jau trečią dešimtį metų varantį gilią kultūrinio darbo vėgą mūsų kolonijoje. Tai vis jo neuilstamo dirigento ir gausios organizatoriaus Vaclovo Rymavičiaus nuopelnas. Toliau apie savo įspūdžius po tolimesnių koncertų ir apie šv. Cecilijos choro atgarsius juse kalbėjo "LAIKO" atstovas A. Kevėža. Galop chorą sveikino Arg. Liet. Bendruomenės Temperley skyriaus sekretorė p-lė Jonytė Zurbaitė, primindama, kad spauda ir daina prikelia Lietuvą mūsų. Meninėje programoje gražiai pasirodė jaunųjų ceciliečių choras, žavingai padainavęs keletą naujų dainų, kurioms pritarė 4 akordeonų sutartinė. Taip pat puikiai pasirodė šv. Cecilijos vyrų choras ir senas choro solistas p. Orlovas. Programos išpildytojai susilaukė užtarnautų gausios publikos ovacijų.

● Liepos 14 d. Lietuvių Salėje Avellanedoje buvo daug publikos sutraukęs Vyčių vakaras, kurio programą sudarė komiški, kultūriniai ir kitoki filmai.

JONAS STASIULEVIČIUS

Argentinos Liet. Bendruomenės Temperley Skyriaus pirmininkas ir steigėjas. Paklaustas nuomonės apie Arg. Liet. Bendruomenę, p. J. Stasiulevičius atsakė: "Ką tik atvykęs į Argentiją, stebėjau radęs daug iškydusių lietuvių. Maniau, kad geriausia bus su nieku nesidėti ir niekur nesikišti. Vėliau su gėda turėjau prisipažinti, kad tas mano pasišalinimas buvo skriauda ne tik man, bet ir kitiems. Susipažinau su vietos lietuvių spauda, pradėjau rašinėti į laikraščius ir organizuoti liet. Dariaus ir Girėno vardo mokyklą. Žinia apie steigiamą Argentinos Lietuvių Bendruomenę mane nepaprastai nudžiugino. Juk visi mes sudarome vieną lietuvišką šeimą ir turime pareigų vieni kitų atžvilgiu. Todėl visi turime eiti talkon organizuojamai Arg. Liet. Bendruomenei, kad ji iškiltų ir kad būtų tikra garbė jai priklausti."

Liepos 29 d., sekmadienį, tuoj po lietuviškų pamaldų, Lietuvių salėje, Brasil 835, šaukiamas Lietuvių Bendruomenės Avellanedos skyriaus steigiamasis susirinkimas. Kviečiami dalyvauti visi, kurie gyvena Avellanedoje, 4 de Julio ir artimose apylinkėse.

DESIMTMETIS NUO IGNO PADEREWSKIO MIRTIES

Birželio 30 d. Buenos Aires Lenkų Klubas iškilmingai paminėjo garsaus pianisto ir politiko Igno Paderewskio 10 metų mirties sukaktį. Iškilmės įvyko Lenkų Name, Serrano 2076. Kalbėjo Paderewskio mokinys maestro A. Sienkiewicz, kuris šiuo metu diriguoja Valstybinio Radijono simfoninį orkestrą, Valstybinės Konservatorijos prof. J. Fanelli ir kt. Meninę programą išpildė p. Maria Gozdawa Kijewska (sopranas) ir koncertistė p. Edith Murano (piano). Dalyvių tarpe buvo ir gen. T. Daukantas kaip garbės svečias.

Idomu pažymėti, kad savu laiku Vokietijos lietuvių spauda plačiai rašė apie šio genialaus pianisto, kompozitoriaus ir politiko (buvusio pirmojo Lenkijos premjero) kilmę. Pasirodo, Paderewskis yra kilęs iš Zemaitijos, jo tėvas buvęs dvaro kumetis ir vadinęsis Poderys.

JONYTĖ ZURBAITĖ

Argent. Liet. Bendruomenės Temperley Skyriaus sekretorė ir jaunimo sekcijos organizatorė bei pirmininkė. Villa Sastre lietuviams yra gerai žinoma kaip gabi siuvimo ir kirpimo mokytoja ir baleto šokėja lietuviškuose parengimuose. Atliekama nuo darbo ir mokymo laiką pašvenčia lietuviškam veikimui. Su savo organizuojamu jaunimo būreliu netrukus žada pasirodyti viešai lietuviškuose parengimuose.

● Liepos 14 d. PLIAS Argentinos skyrius, vadovaujamas inž. Jono Ramanausko, Lietuvių Klube surengė didelį pobuvį — balių, kurio visas pelnas skiriamas Vasario 16-tosios Gimnazijai Vokietijoje.

SAUGOKIMĖS GRIPO EPIDEMIJOS

Esant permainingai žiemos temperatūrai, Buenos Aires ir apylinkėse pasirodė gripo epidemija, būdinga šiam metų laikotarpiui. Susirgusiam staiga pakyla temperatūra, kuri po trijų dienų dažnai pasiekia 40 laipsnių ir daugiau. Jaučiamas drebulys ir gėla kauluose bei sąnariuose. Po penkių dienų temperatūra krinta ir šeštą dieną jau gali keltis. Reikia būtinai gulėti lovoje ir laikytis griežtos higienos, nes gripas yra užkrečiama liga ir blogai persirgtas arba atkritus gali turėti rimtų komplikacijų.

Norint išvengti gripo, reikia saugotis nusišaldymo ir perdidelio nuovargio. Nereikia užmiršti, kad įžanga į gripą paprastai esti nosies sloga. Ją gauna daugiausia tie, kurie šaltomis naktimis miega prie atdaro lango ir nesisaugoia žiemos skersvėjų, turi drėgnas prakaituotas kojas arba susilę staiga atšaldoma. Reikia būti atsargiems ir su voniomis, kurios turi būti galimai trumpos. Po vonios reikia valandėlę pagulėti šiltoje lovoje arba pabūti šiltam kambaryje. Pajutus pirmąjį slogos ar nusišaldymo ženklą, galima paimti (su vandeniu) vieną histamininę tabletę "NO-REF" (\$ 4.20 dėžutė) ir, reikalui esant, pakartoti kas trys valandos. Gerai veikia ir penicilino tabletės ("Penicilina tabletas QUIBB") bei penicilino lašai nosiai ("Penicil Nas Gotas"). Visi šie vaistai laisvai gaunami vaistinėse. Rimtesniais atvejais reikia kviešti gydytoją.

● MINKŠTŲ KEDŽIŲ DIRBTUVĖ, sav. Mikėlonis ir Gelbuda: Cosquin 5565, Villa Lugano.

● GROŽIO SALONAS "LA RUBIA" sav. ONA KASPARIENĖ: Soler 3441, Bs. Aires, T. E. 79-2528.

● Gerai, greitai ir pigiai taiso radio aparatus inž. J. Mačernis: Isleta 3865, 4 de Junio (taip pat: Mendoza 2280, T. E. 20-9027).

Nauji "Laiko" remėjai

P. P. Onytė Martinėnaitė-Farinienė \$ 50, K. Bražėnas \$ 30, J. Kasperaitis \$ 20, A. Satkauskas \$ 20, K. Juškevičius \$ 20, E. Skapaitė \$ 10, A. Gogelis \$ 10, J. Raugėvičius \$ 10, R. Misiūnas \$ 10, J. Zilėnas \$ 10, J. Baranauskas \$ 10, A. Tumėnas \$ 10, E. Jasiukynienė \$ 5, F. Lesčius \$ 5, D. Žlabis \$ 5, K. Polis \$ 5.

Visiems paskelbtiems ir nepaskelbtiems remėjams "LAIKAS" nuoširdžiai dėkoja. Auka lietuviškajai spaudai išėmimoje yra geriausias tikrojo patriotizmo įrodymas.

ŠV. METŲ EISENA AVELLANEDOJE

Liepos 8 ir 15 dd. Lietuvių Aušros Vartų parapija Avellanedoje suruošė viešą keturių artimiausių bažnyčių lankymą jubiliejiniams šv. Metų atlaidams gauti. Viešosios eisenos išvakarėse ir jos dienomis iš lietuvių bažnyčios bokšto buvo transliuojama graži klasinė ir lietuviška muzika ir skelbiami lietuvių ir ispanų kalbomis. Eisenoje didesnę dalyvių pusę sudarė lietuviai, kurie žygiavo atskiroje grupėje, kalbėdami lietuviškai rožančių ir giedodami lietuviškas giesmes. Liepos 15 d. eisenos dalyviams buvo veltui rodomi įvairūs religiniai ir kultūriniai filmai. Būtų buvę gražiau ir įdomiau, jeigu eisenoje lietuviškos būtų dalyvavusios su tautiniais drabužiais ir jeigu giesmėms būtų vadovavęs lietuviškas choras.

SUSITUOKĖ PIANISTĖ R. VIRGAILYTĖ

Julija Regina Virgailytė liepos 7 d. Lietuvių Aušros Vartų parapijos bažnyčioje susituokė su laivų inžinierium Gernan Guillermo Miranda. Liudininkais buvo Juozas Bendorinas ir Eduardo Hernan del Busto. Palydovai (padrinai) prie sutuoktųjų buvo jaunavedės tėvelis L. Virgailis ir jaunojo motina Argentina C. de Miranda. Vestuvių puota įvyko Buenos Aires mieste, kur buvo susirinkę jaunavedžių pasveikinti ir jiems geros ateities palinkėti labai daug lietuvių ir vietinių, jaunųjų bei jų tėvų draugai ir giminės. P. J. R. Virgailytė de Miranda yra labai gerai pažįstama lietuvių kolonijai savo piano koncertais ir akompanavimu solistams bei šv. Cecilijos chorui įvairiuose parengimuose. Ji taip pat yra Liet. Jaunimo Draugijos valdybos sekretorė ir uolios veikėja. Tenka palinkėti jaunajai porai laimingų ir ilgų metų!

ISVYKO UGNIES ŽEMĖ

Dr. Augustinas Laucis su žmona Marija liepos 12 d. traukiniu išvyko iš Bs. Aires į Bahia Blanca, iš kur lėktuvu išskrido į Rio Grande miestą Ugnies Žemėje. Tenai pavaduos atstogaujantį ligoninės gydytoją ir po kokio mėnesio pastoviai persikels dirbti gydytojo darbo Rio Negro arba Neuquen provincijoje. Dr. A. Laucis su poniu, kuri yra diplomuota slaugė, yra sudarę kelierių metų sutartį su Argentinos Sveikatos Ministerija su teise, šalia valdžios apmokamo gydytojo darbo, verstis ir laisva gydytojo praktika.

Netrukus susilauksime įdomaus reportažo iš Ugnies Žemės.

BERISSO

SVEČIAI IŠ AVELLANEDOS

Liepos 15 d. "Mindaugo" Dr. jos patalpose lankėsi svečiai iš Avellanedos: Tėvų Marijonų viršininkas kun. J. Jakaitis, kun. K. Černiauskas, pramonininkai Kazys Sulnis ir Antanas Geigas, "LAIKO" redaktorius ir p. Julius Petronis. Svečius sutiko p. Povilas Rožanskas ir visas būrys p. Petraičio vadovaujamo choro choristų bei choristų, nespėjusių išsiskirstyti po neseniai įvykusios choro repeticijos. Avellanediciai apžiūrėjo gražias mindaugiečių patalpas, lietuvišką knygyną ir turtingą valdžios padovanotų argentiniečių knygų parodą. Svečiai buvo sužavėti mindaugiečių lietuvišku nuoširdumu ir vaišingumu ir išsivežė geriausių įspūdžių iš šitos jaunos lietuviškos tvirtovės Berisso mieste.

Ta pačia proga svečiai p. Juliaus Petronio automobiliu apžiūrėjo įvairias Berisso vietas, ieškodami tinkamiausios vietos lietuviškai parapijai įsikurti.

DEMESIO!

Lietuvos Karaliaus Mindaugo Krikšto 700 metų jubiliejus ir Liet. Aušros Vartų Parapijos Avellanedoje 9 metų sukaktis bus minima šių metų rugpjūčio 19 d., sekmadienį. Visi ruoškimės į anksto. Smulkė programa bus paskelbta sek. "LAIKO" nr.

REIKALINGAS FOTOGRAFAS-LABORANTAS Šeimos padėtis nesvarbu. Sąlygos geros. Teirautis "LAIKO" redakcijoj.

LAIKAS

"EL TIEMPO" Semanario Lituanos Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No 350417

Director resp. — Pbro. C. Vengras. Redaguoja Red. Kolegija. Vyr. Red. Dr. P. Brazys. Pinigus siūsti administratoriui: Francisco Garša. KAINA: Argentinoje met. \$ 20.—, pusei met. \$ 10.—, atsk. nr. \$ 1. Urugvajuje met. 4 Urugv. pezai. Kitar — met. 2 doleriai. Oro paštas metams kainuoja 3 doleriai.

1951. VII. 21 IV METAI Nr. 49

Pram-ky p. p. Valčiukų (Rafaela, Prov. Santa Fe) dukrelės Irenutė ir Onutė, čiagimės lietuviškas, su "Laiko" atstovu A. Kevėža, jam lankant tolimąsias Argentinos lietuvių kolonijas. Šios susipratusių yra nusistatčiusios tekėti tikrai už lietuvių, nors ten, kur jos gyvena, lietuvių kaip ir nėra.

P A D E K A

Sirdingai dėkojame Villa Lugano Argentinos Liet. Bendruomenės Skyriaus Valdybai už sveikinimus ir linkėjimus mūsų skyriaus visuotiniams susirinkimui.

Arg. Liet. Bendruomenės Temperley ir apylinkės skyriaus valdyba:

pirm. J. Stasiulevičius, sek. Jonytė Zurbaitė, Jonas Zurba

MIRE JONAS DEKSNYS

Po ilgos ir sunkios ligos šv. Sakramentais aprūpintas savo namuose liepos 18 d. mirė a. a. Jonas Deksnys. Velionis buvo kilęs iš Didsodės km., Juodupės valsč., Rokiškio apskr. Gimęs 1904 m. Lietuvoje vedęs Eugeniją Sedytę, su kuria kartu 1931 m. atvyko į Argentiją. Čia dirbo įvairiuose darbuose, o ilgiausiai dirbo prie geležies suvirinimo (soldadura). Beveik prieš metus pradėjęs sirgti kraujo spaudimu, buvo kelbta kartų ligoninėse, bet medicinos pagalba nieko negalėjo padėti.

Velionis J. Deksnys buvo nuoširdus lietuvis patriotas, visų labai mylimas. Iš sutauptų turėjo pasistatęs gražų namą Buenos Aires Villa Mataderos. Paliko liūdinčias žmoną Eugeniją ir 12 metų dukrelę Eugeniją bei giminių Lietuvoje. Palaidotas liepos 19 d. Flores kapinėse su religinėmis apiegomis ir palydėtas nemažo draugų ir artimųjų būrelio. Tegul bus geram lietuviui ir nuoširdžiam katalikui Dievas gailestingas ir lengva Argentinos žemele.

PRIE A. A. JONO DEKSNIO LAIDOTUVIŲ PRISIDĖJO:

Antanas Guzas \$ 200, po \$ 100: Ignas Erkis ir Juozas Baltušis, po \$ 50: Jonas Senulis, Juozas Potelūnas, Vincas Lisauskas ir Boleslovas Lukaševičius, po \$ 30: Alfonsas Kelmelis, Bučanskis su šeima, Jonas Puriuškis ir Antanas Žukauskas, po \$ 20: Bernardas Belinkas ir Bronislovas Satas. Iš viso suaukota \$ 760. Kiti tautiečiai ir šeimos artimieji prisidėjo savo paramą tiesiog šeimai atiduodami.

● A. a. Antano Liso laidotuves aprašant, pereinam numerį per klaidą buvo praleista, kad jo laidotuvėmis pasirūpino tautiečiai p. K. Valenta, K. Polis ir kt.

MERINYR S.R.L.

Centrinė: CORRIENTES 576 — T. E. 32 - 8960, 8969

Skyrius: Alberti 91 — T. E. 48 - 2309

Parduoda puikius lotus (sklypus) vietovėje:

Priemiestyje Llavallol, priešais Camino de Cintura. Puikus susisiekimas kolektvyvais: Nr. 151 ("Cía Cañuelas") iš Plaza Constitución ir Nr. 155 (Cía. Lomas) nuo Puente Uruburu, kurie kas 5 minutes eina gatve Antartida Argentina. Llavallol priemiesty čia pat yra garsūs fabrikai: Firestone, Fortalit, Bieckert, V.A.S.A. La Cerámica del Plata, Canale ir daug kitų.

Reikalauk smulkesnių informacijų, pasiūsdamas šią kuponą šiuo adresu: MERINYR S. R. L., Corrientes 576.

Vardas ir pavardė _____
Adresas _____
Gyvenama vieta _____